

אוצר הנפש

* **	🕯️🕯️	📍
19:49	18:36	י-ם
19:51	18:52	ת"א
19:51	18:44	חיפה
19:50	18:43	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

כדאי להתרטב כדי להביא את המשיח

נספר סיפור על רבי פנחס מקוריץ שיום ההילולא שלו חל ב-י אלול. יש סיפור שקשור למשיח, לכך שהמשיח יבוא פתאום. פעם אחת בקשו שיתפלל על גשם והוא יצא לרחוב העיר והתפלל ומיד ירד גשם שוטף, ששטף גם אותו עד שהוא התרטב נורא והתלמידים היו צריכים מיד לבוא וכאילו להציל אותו משטף הגשם ולנגב אותו. אחר כך שאל את התלמידים – למה עשיתי ככה? הרי יכולתי להתפלל בבית, וגם מיד היה יורד גשם, ולא הייתי מתרטב – למה רציתי דווקא לצאת החוצה? ענה ואמר שאם הייתי מתפלל בבית לא היו רואים את התגובה המידית, את הקשר המידי בין התפלה לבין הפעולה, ורציתי דווקא להראות להם את זה כדי שיבינו שככה יבוא משיח, כמו שאומר הפסוק "פתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים". בשביל שאנשים יתפעלו מהפתאומיות של הפעולה, שככה תבוא הגאולה, כדאי להתרטב מאד – כדי להראות לאנשים שרק צריך להתפלל מנקודת האמת

כל הראש של רבי פינחס מתוכנת לביאת המשיח תיכף ומיד ממש

ו"עד מהרה ירוץ דברו".

כתוב בחסידות שאמת זה הקו האמצעי, ומי שזוכה להכנס לקו האמצעי – הפעולה פועלת מיד, תיכף ומיד ממש. הסיפור הזה מגלה שכל מה שהוא רוצה באמת זה לזרז ולקרוב את ביאת המשיח, וגם כאשר מתפלל לגשם שהעולם זקוק לו כדי להתקיים הוא רוצה לתת לו מה שחסר לו, אבל תוך כדי זה צריך גם לתת לו מסר שקשור למלך המשיח. וכפי שאמר הרבי – לחיות עם משיח. לא שצריך להזניח דברים אחרים נחוצים, יש הרבה דברים נחוצים, אבל כל דבר לקשר למשיח.

כל הראש של רבי פינחס מתוכנת לביאת המשיח תיכף ומיד ממש. וכמו שאמרנו קודם, בשביל לחשוף את זה לכולם כדאי מאד להתרטב – זה המוסר השכל. כדאי שכל אחד יהיה מוכן להתרטב בשביל להביא את המשיח תיכף ומיד ממש.

מספרים על רבי פינחס שכחו היה גדול מאד דווקא בעבודת התפלה שלו, כמו בסיפור זה, שהיה מתפלל כל כך במס"נ שבשבילו ללכת לבית כנסת בבקר זה היה כמו חיל שיוצא למבצע ולא בטוח שיחזור בחיים. עד כדי כך שכל בקר לפני שיצא לבית כנסת היה נפרד מאשתו, כמו אחד שלא בטוח שיחזור חי, וכמובן, מכיון שכולו היה אמת, זה לא היה משהו חיצוני כלל וכלל ח"ו, אלא מאה אחוז אמת.

(משיעור ז' אלול ס"ז)

לחזר אחרי האבידה

השפת אמת מרחיב בסוד מצות השבת אבידה בפרשתנו כי כל המתנות שיהודי מקבל מן השמים נמצאות בעולם, אלא שאבדו ממנו – והן ישובו אליו אם רק ידרוש אותן. דוגמה עיקרית לאבידה 'נפשית' כזו היא האשה – "דרכו של איש לחזר על אשה... בעל אבידה מחזר על אבידתו" – כרמז בריש פרשתנו, בסוד "אשת יפת תאר". בחסידות מוסבר שה"אשת יפת תאר" היא שרש – האבדה העיקרית שעל כל אחד לחזר אחריה, מתוך תחושת "תעיתי כשה אבד בקש עבדך", "כאבידה המתבקשת".

השפ"א חותם בדברי הגמרא ש"אפילו מומר, כל שאינו להכעיס, מכריזין על אבדתו" – ללמד שגם מי שהתרחק מאד, ואבד את כל אוצרותיו הרוחניים, יכול לזכות להשבת האבידה. המומר נפל להסתר בתוך הסתר – בסוד "הסתר אסתיר פני ביום ההוא" – עד שהוא 'מוכר עצמו' לעבודה זרה, אך "אחרי נמכר גאולה תהיה לו... או דדו או בן דדו יגאלנו". עיקר האבדה הוא שרש המלכות שבכל אחד (סוד הנוקבא-האשה שיש לחזר אחריה, כנ"ל) – שבסופה "רגליה ירדות מות", למקום השאול והאבדון, ושרשה הוא ברישא דלא ידע ולא אתידע, היינו שהיא אבודה-נעלמת בעצם. זו נקודת המשיח שבכל אחד – בגימטריא מקרה אבוד, כנודע – וגאולתה-השבתה על ידי דוד ומשיח בן דוד ("דדו או בן דדו").

(משיעור י' אייר תש"פ)

אוצר התבונה

יסוד הצניעות

חשוב לציין שהחינוך בנושא מתחיל עוד הרבה לפני גיל ההתבגרות: לילדים גדולים מגדירים בפירוש את האיסור, 'זה אסור לעשות', אך לילדים קטנים נוהגים לומר 'זה לא צנוע'. כלומר, הכל מתחיל מהחדרת המושג צניעות בנפש הילד, עוד לפני שהוא מבין אותו בדיוק, שהרי שרש הצניעות הוא באמונה הפשוטה שבנפש, הכח הפנימי של רישא דלא ידע ולא אתידע, הנקרא "צניעותא" (והוא סוד "כתר כל הכתרים", ר"ת ככה, למה זה לא צנוע? ככה!). הצניעות היא יסוד החינוך, יסוד התיקון והתשובה (כרמז הידוע של הרבי ר' זושא מאניפולי שהמלה תשובה רומזת לחמשה פסוקים של עבודת התשובה, כשחותם הכל הוא "הצנע לכת וגו'"), וכמובן היסוד לתיקון העתידי השלם של קדושת הברית בין בני זוג, כאשר "הדר מצוה צניעות".

בעצם, כל חינוך הילדים תלוי בהתנהגותם של ההורים עצמם – הצניעות וקדושת הברית של ההורים הן הדבר העיקרי שמשפיע בפנימיות על חינוך הילדים לקדושת הברית. כלומר, עוד לפני התהליך ה'פרטי' של חש-מל-מל בגיל החינוך בגיל ההתבגרות יש כאן תהליך כללי של חש-מל-מל: צניעות ההורים היא בבחינת "חש", ללא כל דיבור, אלא רק כתחושה ב'אזיר' (סוד "אזירו של משיח") הפועלת על הילדים כמקיף (קרוב, ביחס למקיף הרחוק, וד"ל); חינוך לצניעות אצל ילדים קטנים הוא בחינת "מל" מלשון ברית מילה – הבדלה-פרישות ללא ריבוי מילים והסברים, אלא רק אמירה 'זה לא צנוע'; חינוך ישיר לקדושה, באופן של "מל" מלשון דיבור, בגיל ההתבגרות. כמובן, מושג הצניעות קשור באופן עצמי לבנות – הראש העליון של הכתר העליון מתגלה בספירת המלכות דווקא (- ובזכות הצניעות נזכה ליעוד העתידי של "נקבה תסובב גבר" (גילוי אור אין סוף הסובב כל עלמין) ו"אשת חיל עטרת בעלה".

(כ"ח ניסן תשפ"ג)

אוצר קצו

עם ישראל לעומת עמלק

התכונה העצמית של ישראל היא "רחמנים ביישנים וגומלי חסדים", הכל שייך לצד החסד, ואילו עמלק הוא תמצית המידות הרעות, אכזריות עזות פנים וקמצנות, המשתלשלות ממידת הדין הקשה (שמאל ההופך לסמאל). הבית היהודי מושתת על מדות טובות, בין בני הבית ובהשפעתם כלפי חוץ – עלינו להגביר את צד החסד, ולשרש את הנטייה העמלקית שבלב.

עמלק בגימטריא ספק, הוא כופר וציניקן, חצוף ומתריס, הפוגע בישראל כאשר יש להם ספק באמונה, "היש ה' בקרבנו אם אין". הספק פוגם בספירת הדעת, כח ההתקשרות בין בני הזוג, ועבודת בני הזוג הבונים "בית נאמן בישראל" היא למחות ביחודם האוהב כל ספק שמטיל עמלק בקשר הנצחי שלהם.

(משיעור ט"ו אלול פ"ב)

אוצר השריית

חסד ללא גבול

שאלה: איך מביאים את המשיח?

תשובה: כששאל רבי יהושע בן לוי את פי משיח "לאימת אתי מר", ענה המשיח – "היום". כאשר לא בא המשיח באותו יום פרש אליהו הנביא לריב"ל שכונת המשיח היתה – "היום, אם בקולו תשמעו". "היום" הוא חסד, וכשהמשיח אמר "היום" הוא התכוון גם ל"חסד אל כל היום". כתוב "חסד הוי' מלאה הארץ" – צריך למלא את המציאות בחסד. גם אדמו"ר הזקן אמר שהמשיח יבוא כאשר עיקר העבודה שלנו יהיה חסד – חסד ללא גבול וגם ללא בקורת, אפילו חסד שאינו חסד של אמת, סתם לעשות טובה, אפילו שהמניעים לא מאה אחוז טהורים. העיקר להרבות בחסד, ללכת בדרך ה', "חסד אל כל היום", ועם "היום" הזה נביא את המשיח.

(משיעור כ"ז ניסן ע"ט)

אוצר הרמז

תיקון עמלק בנפש

איפה עמלק רמז פעם ראשונה בתורה? כתוב שהרמז הראשון הוא בפרשת בראשית, לפני המבול, אחרי שכל האנושות כבר נפלה והתדרדרה. כתוב שם על האדם שכל מחשבות לבו "רק רע כל היום" – סופי תיבות עמלק (בצירוף אחר). עמלק נמצא במחשבת לב האדם הרעה, לכן מדה כנגד מדה – צריך לזכור אותו בלב, לזכור את ה"רק רע כל היום" ולהפוך אותו. קודם כל לחסל, לאבד אותו. עמלק נקרא אבן גנף, "לב האבן", שצריך להפוך ל"לב בשר".

(משיעור אור לד' אדר ב' פ"ב)

אוצר הפתגם

כאשר האדם שומע ומבין זו שמחה אמיתית.

אחת הדרכים להביא את המשיח היא להוריד את הדברים הכי חכמים ועמוקים כל כך למטה, עד שלפעמים אפילו הופכים אותם לבדיחות. מי שהוא הכי חכם יכול להוריד הכי למטה.

(משיעור י"ג אייר תשס"ז)